

Nr 121.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående beredande av delaktighet i statens pensionsanstalt åt lärare vid Svenska röda korsets barnhem för friska barn från tuberkulösa familjer samt Evangeliska fosterlandsstiftelsens barnhem i Hillsand i Ströms församling; given Stockholms slott den 17 februari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 17 februari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför efter gemensam beredning med chefen för ekklesiastikdepartementet:

Jag anhåller att för Kungl. Maj:t få anmäla fråga om beredande av delaktighet i statens pensionsanstalt åt lärare vid Svenska röda korsets barnhem för friska barn från tuberkulösa familjer samt Evangeliska fosterlandsstiftelsens barnhem i Hillsand i Ströms församling.

1932 års riksdag har, med bifall till Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln (punkt 191) framlagda förslag, medgivit, bland annat, att förenämnda två barnhem må efter särskild prövning av Kungl. Maj:t kunna tillerkännas rätt att erhålla bidrag till avlönande av lärare, anställd för meddelande av undervisning åt vid barnhemmet intagna barn i skolåldern, att enligt de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t kunde finna gott meddela, utgå huvudsakligen efter samma grunder och i samma ordning, som vore eller kunde bliva stadgade angående statsbidrag till avlönande av lärare vid egentliga folkskolor och småskolor.

Vid anmälan inför Kungl. Maj:t av nyssnämnda ärende anförde chefen för ecklesiastikdepartementet, bland annat, att frågan om pensionsrätt för ifrågavarande lärare icke syntes kunna föreläggas riksdagen, förrän närmare utredning i denna fråga blivit verkställd.

Skolöverstyrelsen har därefter i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställt, att omförmälda lärare måtte, i likhet med vad förut medgivits lärare vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter och vissa barnhem, erhålla rätt till delaktighet i statens pensionsanstalt.

Efter remiss har *statens pensionsanstalt* avgivit yttrande i ärendet. Pensionsanstalten har därvid erinrat, att jämlikt stadgandet i § 41 f) av pensionsanstaltens reglemente den 31 december 1919, sådan nämnda paragraf lydde enligt kungörelse den 24 april 1931 (nr 69), pensionsrätt i anstalten vore medgiven för lärare, anställd vid statsunderstödd sjukvårdsanstalt eller vid dispensärbarnhem eller vid barnhem för nervösa och psykopatiska barn för meddelande av undervisning åt där intagna barn i skolåldern och till vilkens avlöning statsbidrag utginge såsom till lärare vid egentlig folkskola eller småskola; och har pensionsanstalten vidare anført, att då möjlighet föreläge för Svenska röda korsets och Evangeliska fosterlandsstiftelsens nu förevarande barnhem att efter prövning av Kungl. Maj:t komma i åtnjutande av statsbidrag till avlönande av där anställd lärare och sådan lärare erhållit samma rätt till tjänstårsberäkning för uppflyttning i högre lönegrad, som tillkomme lärare vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter, pensionsanstalten icke funne något vara att erinra emot, att åt lärare vid sistnämnda barnhem jämväl bereddes samma pensionsrätt, som redan tillkomme lärare vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter.

Beträffande kostnaderna för ifrågavarande pensionering har pensionsanstalten anført följande:

Svenska röda korsets förevarande barnhem vore för närvarande 4 till antalet. Med ledning av inhämtade upplysningar syntes kunna räknas med, att tills vidare en folkskollärrinna och tre småskollärrinnor erfordrades vid dessa barnhem. Vid barnhemmet i Hillsand syntes komma att vara anställd en folkskollärrinna.

Förslagsanslaget under elfte huvudtiteln »Pensionsavgifter till statens

pensionsanstalt» komme genom pensioneringen i fråga att belastas med ungefärligen följande belopp för år, nämligen

för 2 folkskolläraryrkebefattningar	kronor	50
» 3 småskolläraryrkebefattningar	»	50
	Summa kronor	100.

Vid beräkning av dessa belopp hade antagits, att tjänstepensionsunderlagen för befattningarna bleve desamma som de för motsvarande ordinarie lärarinnor vid rikets folk- och småskolor nu gällande underlagen (1,875 kronor respektive 1,237 kronor 50 öre).

De årliga pensionsavgifter, som från barnhemmen skulle komma att till pensionsanstalten inlevereras (huvudmäns och befattningshavares avgifter) kunde beräknas till följande belopp:

för 2 folkskolläraryrkebefattningar	kronor	361: 26
» 3 småskolläraryrkebefattningar	»	347: 43
	Summa kronor	708: 69.

I fråga om lindring i förekommande engångsavgift för retroaktiv tjänstårsberäkning vore föreskriften i mom. 5 a) i övergångsstadgandena under kap. IV i pensionsanstaltens reglemente utan vidare tillämplig på ifrågavarande delägargrupp. Någon ytterligare lindring hade ej medgivits för de lärare vid barnhem, som enligt tidigare beslut vunnit inträde i pensionsanstalten, och syntes ej heller nu böra ifrågakomma.

Statskontoret har i avgivet yttrande förklarat sig icke hava något att erinra emot vad skolöverstyrelsen och statens pensionsanstalt i ärendet anfört och hemställt.

I likhet med ämbetsverken förordar jag, att lärare vid Svenska röda korsets och Evangeliska fosterlandsstiftelsens ifrågavarande barnhem må komma i åtnjutande av pensionsrätt i statens pensionsanstalt enligt samma grunder, som gälla i fråga om sådana lärare vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter och vissa barnhem, för vilka redan medgivits delaktighet i pensionsanstalten. På sätt de förut återgivna, av pensionsanstalten verkställda beräkningarna utvisa, torde statsverkets kostnader för pensioneringen bliva obetydliga.

Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att, sedan riksdagen fattat beslut i ärendet, vidtaga erforderliga ändringar i det för statens pensionsanstalt gällande reglementet. Ändringarna torde böra träda i kraft den 1 juli 1933.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att lärare, som är anställd vid Svenska röda korsets barnhem för friska barn från tuberkulösa familjer eller vid Evangeliska fosterlandsstiftelsens barnhem i Hillsand i Ströms församling för meddelande av undervisning åt där intagna barn i skolåldern och

Departementets
chefen.

Kungl. Maj:ts proposition nr 121.

till vilkens avlöning statsbidrag utgår såsom till lärare vid egentlig folkskola eller småskola, må, i överensstämmelse med vad jag i det föregående angivit, från och med den 1 juli 1933 vinna delaktighet i statens pensionsanstalt.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Vid protokollet:

Olga Gjörlöf.